

Umberto Eco

«El gran peligro de la globalización es que nos empuja a una megalengua común».

Punt de vista

Tant si compres com si vens, parla'm en català!

El 36,1% de la població del Camp de Tarragona ha nascut fora de Catalunya, però, en canvi, un majoritari 94,4% entén el català i un 82,4% el sap parlar

Només pel fet que el comprador catalanoparlant es mantingui en la seva llengua, creix en 14 punts l'ús d'aquest idioma

Segons les dades de l'última Enquesta d'Usos Lingüístics a la Població (2018), el 36,1% de la població del Camp de Tarragona ha nascut fora de Catalunya, però en canvi un majoritari 94,4% entén el català i un 82,4% el sap parlar.

Amb aquestes xifres de comprensió tan altes (segur que la bona feina de l'escola i també del Consorci per a la Normalització Lingüística hi té força a veure), es fa difícil de justificar que una part important de les converses de les nostres comarques es produeixin en una altra llengua.

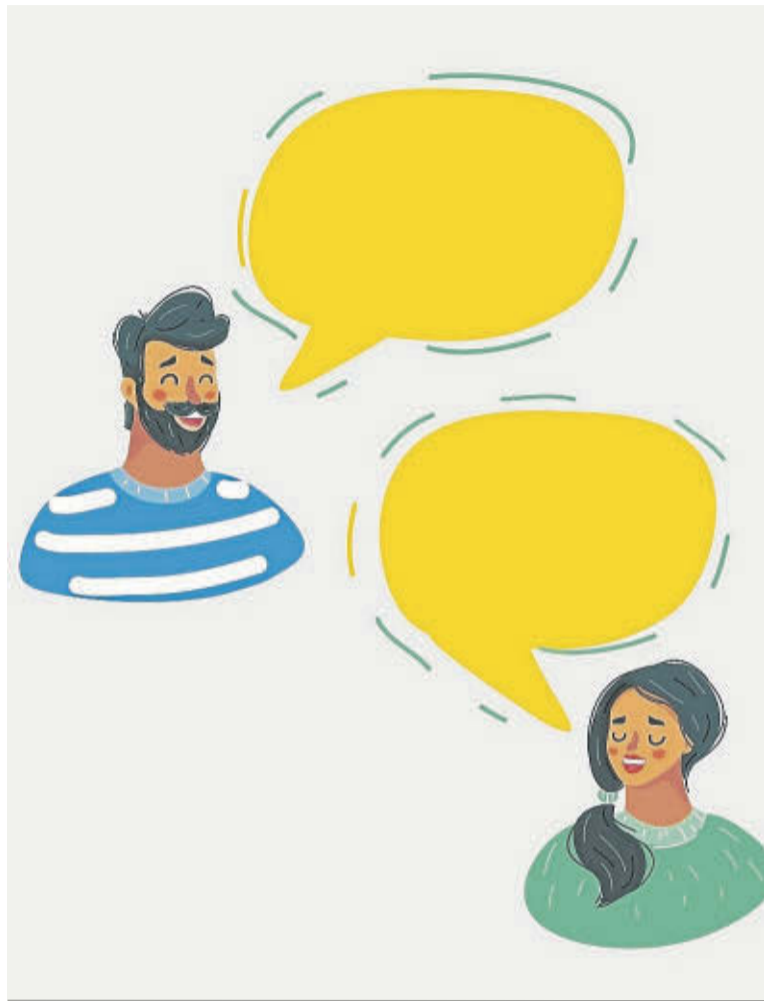
Si la gran majoria dels nostres veïns són capaços d'entendre el català i també de parlar-lo, com ho podem fer per incrementar l'ús del català en aquestes interaccions?

El novembre es va presentar l'Ofercat Comerç 2019 de Reus, un estudi impulsat per la Direcció General de Política Lingüística i el Consorci per a la Normalització Lingüística que s'ha fet en 36 poblacions catalanes i que observa de manera sistemàtica l'oferta lingüística dels establiments comercials per impulsar-hi accions de foment del català.

A la ciutat de Reus es van fer visites a 534 establiments comercials, es van presentar els resultats i es va dissenyar el Pla Ofercat amb actuacions adaptades a la realitat local i lingüística que es desenvoluparan fins al 2023.

Per al disseny del Pla el Centre de Normalització Lingüística de l'Àrea de Reus va tenir la col·laboració de les regidories d'Ocupació i Empresa i de Cultura i Política Lingüística de l'Ajuntament de Reus i dels agents econòmics (Cambra de Comerç, associacions de comerciants, centres comercials...)

Un dels resultats d'aquest estudi posa de manifest que l'índex

Ofercat de català com a llengua d'inici d'atenció oral dels establiments (la primera llengua en què parla el dependent) és de 68 punts, però també que si la persona compradora respon en català, el català com a llengua d'adequació del venedor puja fins a un índex del 82. Per tant, només pel fet que el comprador catalanoparlant es mantingui en la seva llengua, l'oficial i pròpia de Catalunya, creix en 14 punts l'ús d'aquest idioma. En som conscients, del poder que tenim i de com podem contribuir en la bona salut la llengua? Simplement no hi hem de renunciar amb les persones que la parlen o que l'entenen, senzillament no l'hem de bandejar quan la intercomprensió és del tot possible. És qüestió de responsabilitat, de no invisibilitzar el català.

Aquest comportament, massa poc habitual, és del tot necessari per a l'extensió i pervivència de la llengua i totalment desitjat per part de moltes persones nascudes fora de Catalunya que esmercen hores anant a classe de català per aprendre'l i que en canvi es queixen perquè pel seu accent, la seva procedència o pel seu aspecte físic quan són al carrer, a la botiga, al gimnàs..., els que tenim com a llengua habitual el català els privem de practicar la llengua en un ambient real, distès, que els permetria accelerar el seu aprenentatge, agafar fluïdesa, guanyar confiança i sentir-se un membre més de la societat catalana.

Per pal·liar en part aquesta situació el 2003 la Direcció General de Política Lingüística i el Consor-

ci per a la Normalització Lingüística van posar en marxa l'èxitós programa Voluntariat per la llengua (www.vxl.cat). Principalment amb les parelles lingüístiques (ja se n'han format més de 150.000 arreu de Catalunya) però també amb entitats i establiments col·laboradors, i amb activitats complementàries en grup el programa proporciona l'oportunitat de practicar el català a les persones que l'estan aprenent i que es volen sentir integrades, també lingüísticament, al seu nou país.

Amb aquesta mateixa voluntat de fer créixer el nombre de converses en català, fa poc més d'un any el CNL de l'Àrea de Reus i la Regidoria de Cultura i Política Lingüística de l'Ajuntament de Reus van posar en marxa la campanya *Parla'm en català*, amb pòsters i vídeos de diferents testimonis nascuts arreu del món que ens demanen, als qui parlem català habitualment, que no deixem de banda aquesta llengua quan ens comuniquem amb ells. Una campanya que ara reprenem amb el suport dels establiments comercials de la ciutat i que a la tardor creixerà amb nous testimonis.

Si heu arribat al final d'aquest article, us demano que feu una anàlisi del vostre comportament lingüístic. Sou catalanoparlants solidaris amb la llengua i la parleu sempre que és possible? Sou conscients que cada vegada que us passeu al castellà, sovint sense adonar-vos-en, es perd la possibilitat que algú que l'entén o que el parla poc o molt la practiqui?

Us convido a començar el maig amb un bon propòsit lingüístic.

Al marge

Banalització del odi

La denigració de les persones per su raza, color de la piel, orientación sexual, incapacidades físicas, etc. es un delito

El ministro del Interior, Fernando Grande-Marlaska, fue insultado el lunes a su llegada al Ayuntamiento de Valladolid, donde se hallaba en visita oficial, por un grupo de ultras que se refirieron a su condición sexual e hicieron referencia al cercamiento de etarras que supuestamente se está realizando con arreglo a las leyes. Lo segundo es opinable. Lo primero es una cuestión privada del ministro, que no puede dirimirse de esta forma ofensiva e irrespetuosa.

En concreto, Marlaska fue recibido con gritos de «maricón», «acerca etarras» y «asesino» por un grupo de simpatizantes de extrema derecha. El asunto no puede ventilarse mediante un simple suelto informativo: la denigración de las personas por su raza, color de la piel, orientación sexual, incapacidades físicas, etc. es un delito de odio que no puede tolerarse y que es castigado en el Código Penal con penas que van de uno a cuatro años de cárcel y multas de seis a doce meses.

El mundo avanza deprisa en el destierro de quienes banalizan el odio, propagándolo con frivolidad. Recientemente, un jugador de waterpolo se ha enfrentado a un colega que se atrevió a señalarle por homosexual. Ha habido entusiasmo pero no indescriptible (D'Ors). Esta es una de las guerras antiguas -como la que libraamos contra la violencia de género- que no podemos perder. Y hay que actuar con dureza y contundencia, de forma que brille la ejemplaridad.

La democracia se basa tanto en el derecho de las mayorías como en el respeto a las minorías. Si así no se ve, las libertades no son reales.

PEDRO VILLALAR
Periodista

ANNA SAPERAS TUSET
Filòloga, directora del Centre de Normalització Lingüística de l'Àrea de Reus Miquel Ventura i membre de l'APELLCC (Associació de Professionals i Estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes)